

Vladimir Zupković-Jakuš

TIBERIJADE

Izdavačko preduzeće
Albatros plus
Beograd, 2010.

Ovu knjigu poezije objavljuje izdavacka kuca
Albatros Plus, koja nastavlja tradiciju izdavacke
kuce Filip Visnjic.
Urednik: Jagos Djuretic.

*Oprostite što vas uznemiravam u miru vašem,
ali mene je nešto susrelo srce na putu, ka mojoj
laboratoriji za tretman otpadnih voda... pa mi se
pričinilo da sam video u svitanju nešto
nesvakidašnje lepo i otvorih srce... veoma
uspavano i uljuljano u prevrućoj svakodnevnici
Tiberijasa!*

Otkrio sam da vas sve i danas volim: Shlomo

ŠESTO ČULO

KOFER

Iz teke moga oca

ja i moj kofer drvenjak
mnoge smo prašine
                              pokupili
kažu da je hrastov
                              ili bukov
ja znam da je od najlepše
                              jele iz mog kraja
ne beše mi težak
mnoge smo, prašine pokupili
                              ja i moj kofer
                              drvenjak
kad ja njega stegnem
o moje rame
                              nema te lokve koju
                              ne preskočimo
nema te ceste koju ne prehodimo
nema te noći
                              koju ne prebrodim
ja i moj kofer drvenjak
                              ja i moj kofer
ja znam da je on od najlepše jele
                              iz mog kraja
kad se otisnemo
                              i do vilina brega možemo
ja i moj kofer drvenjak
                              mnoge smo prašine
                              pokupili

ŽENŠTINA

ko li može njenu
da razluči tajnu
jaru tajnu
kad je grom ožeže
što je nosi povrh čela bela
nujna žena
kada ludo voli
kad je bola
utroba za dragim
ko li može njenu
da razluči tajnu
jaru tajnu
kada se zameće
prva iskra
ko plamen kad liže
iz utrobe bliže
vaskrsenju
ko li može njenu
da razluči tajnu
malu tajnu kada
ludo voli
kad ogoli kao stoletina
mlada jedra
kada sva propeva

ko li može njenu
da razluči tajnu
jaru tajnu
kada sama žeže
nujna žena

kada ludo voli
kad joj gori utroba za dragim

IGRA RUKU

u ludosti ruku
                  pobesnela put
igra sred dana
jedina želja znana
                  ona je i njeno telo
vreme i pametne stvari
                  mimoidoše senu
i samu miso njenu
                  želi za sebe
uzdrhtala put
svet se sreo u purpurnom dahu
stasala ljubav
                  grli neubrani cvet
                  planulog kaktusa
sagorela peščara
                  cveta u divnu oazu
sad su dan i sunčana žega
uzavrela neba
                  dolina smeha
                  sred dina
dubodolina greha
                  nabrekla pitomina
u ludosti ruku
                  pobesnela put
igra sred dana
jedina želja znana
                  ona je i njeno telo

JUTRO UZ RASTANAK

TREN SEBI DOZVOLJEN

na tabli je
nekoliko neispitanih funkcija
jedan grafik
jedan teorem
rešenja jednačina drugog stepena
Pz-orbitalna funkcija
apstrakcija nekog veselog studenta
s napomenom
„to ipak nije moja draga“
u sali
lusteri izazivaju kraj
profesor ne prestaje
osećam se glupo

VIZIJE

ja sam onaj koji jesam
dotle jesam
prijatelji nisu preko laži
ni voljeni nisu
čeznu za prahom zemaljskim
na glavi siromaha
hoće li dvoje ići zajedno
ako se ne sastanu
oseti li telo svoje
nemoć svoju
i noć bezizlaznu
ja sam onaj koji jesam
DOTLE JESAM

SVIBANJ UZ REKU

između zemlje i neba
kradu vreme
purpurne zene
bliskog leta
oči njene i pokret gazele
da slomi
stastalu brezu
s ruba naše šume
nabujao vetar
u vapaju za telom žene
ona zove ka poznatoj reci
u uzdahu propevala trava
po poljima tek zeleni se žito
a kosom bi da splete
podivljale makove

on
nema mira
da li zbog nekog hira
ili su stvarno procvetale zene
tek zna telo gazele
promiče kroz ruke
lomeći grane
prepuštene hodu
između zemlje i neba
kradu vreme
uzavrele zene
bliskog leta
u vapaju za telom žene

OZARJE

promatram ljiljane
rujno poljsko cveće
a čujem miljane
kao potočara
                      kao vodenica
od uzavrela studenca upijam snagu
tebe dragu
                      na sagu travnatom
smrsio bih u kosu

uznemirene bose orhideje počinju dan
i jedan nepozvan slavujak
                      se budi
da li zbog grudi
                      ili umilne pesme
sam spomenak prigrlio
                      vilu potočnicu
na studencu
a u okolnom vencu
                      još pospanih vrba
                      zaplelo se praskozorje
i zove na novo jutrenje

promatram ljiljane
nujno poljsko cveće
a čujem miljane
kao potočara
                      kao vodenica
sa uzavrela studenca upijam snagu

REKVIJEM

Za Ljudevita Meršnika

raspao se crvenokosi cvat maslačka
modrooki neven
             ostao je bez latica
vetar je duvao iz Lajpciga
vetar je duvao iz Hajdelberga
u ponoru prebiva istina
koren zla
             i tako leži dublje
na početku beše čestica
što bi na samom početku
sutra u jutro
             nebo je bilo plavo
             kao prethodnog dana
mraz je škripao pod nogama
na početku bi simetrija
             i otvori se kapija za ulaz
iz maglene komore
             u novu zemlju
kao i juče nebo je bilo plavo
             kao i juče
na malom jezeru
             na snežnim poljima
             pod dno male kolibe znanja
postaje sve hladnije
             polažući pravo na absolutno
stvarnost upropošćuje sve iz osnova
o kako sam želeo crvenokose padobrane
             maslačka

voleo sam te male putnike
što beže po rujinama
vetar je duvao od Hirošime
vetar je duvao od Nagasakija

MALE ŽUTE LUNE

na prvoj usputnoj stanci
do života
on je bio skretničar
upravljao je vozove
pod dno male kolibe znanja
od Petrovića do Sarajeva
bila je duga uzana pruga
od Sarajeva do Petrovića su ga terali
vozovi
vozovi
male žute lune smejale su se
njegovožutoj kosi
i svake noći češljao je
blještavi kamen
od Sarajeva do Petrovića
bila je duga uzana pruga
na drugoj usputnoj stanci
iz života vratio se u školu
vozovi su mu izmicali
papučicu
na koju bi poželeo da stane
male žute lune nisu se videle
od smoga
na njega su se cerila grozna iskežena lica
prugu od Sarajeva do Petrovića
počupale su mudre glave
i snegovi su bili crni
te poslednje zime milja
čudno je cvilila

usamljena je bila luna
ponovo su ga terali terali terali
tražio je male žute lune
i pravio je crvene žbunolike frizure
sad već nije umeo koračati
na trećoj usputnoj stanicu
okliznuo se
a male žute lune
visile su svuda po prstima
smejale su se njegovo bezbojnoj kosi
male žute lune
male žute lune
male žute lune

KRAJ PROZORA

železne pruge
nestaše duge
crvena
žuta
plava
ljubičasta
crna rupa
zvezda patuljak
odnese male žute lune
železne pruge
i sve moje spletene duge
prisvojila je podatna zemlja
sa golinim šakama
igram se prstima
prebiram zrake svetlosne
kraj prozorskog okna
zvezda patuljak
odnosi moje male žute lune
iz doline crvenokosih mandarina
odoše pruge železne duge
crvene
žute
plave
nestaše moje ljubičaste duge

USHIĆENJA

brat omorike
ili brat ruže
u bosanskim brdima
Če bere narandže
oranž zore u njihovim nedrima nema
nije bilo malih žutih luna po žbunovima
popadale su
po njihovim kosama kovrdžavim
gorele u luči su
privlačne vaseljene
Havane i Zenice
iz oka njegovog
neke mudre glave
pruge počupaše duge
da im zatru trag iz bosanskih brda
evo uzimamo tri
uzimamo i četiri puta po tri
iz prapočetka
kao u šalici supe
igrale su zore
uzimamo svaki broj
iz prapočetka čestica na rubovima
Pitagorinih sledbenika
evo kao u šalici supe
igrale su zore
oranž zore u njihovim nedrima
nije bilo malih žutih luna
iz Havane i Zenice
u oku crvene kao komunizam
utihnule su pućine

deca su usrdno mahala
u rukama uzdignutim zastavama
sa žala kad krenuše
u nedra da se udobno smeste
u tihoj crnoj rupi
nestajale su od pamtiveka
male žute lune
deca i danas usrudno mašu
u ručicama uzdignutim zastavama
koračajući za njima
to danas
brat omorike ili brat ruže
po bosanskim brdima
sa Gevarom bere narandže

IZAZOV

ruže

bile su uvek tako divne
spakovane
mamila me svetlost u njima
riđokoso ludilo u njima
neka dvojna zvezda u igri
rado sam prebirao latice
igrao sam se sa svetlošću
u mimohodu sa jezgrom i suštinom
a po koji oštar trn
bio je izazov
bilo je ludo izbosti prste
i mamilo me toliko ludilo
rasute pruge po pragovima
brojao sam pragove
i znao sam
ako je i ludilo
igrala se u njemu mogućnost
da svetlost rađa dvojne zvezde
kao svice u igri rasipanja
eto reč je o mogućnosti
a reč je bliska Istini
kad je svetlost u raspadanju
riđokosu sam ružu zadenuo
sebi u kosu
kao pravi bećar po stanicama lutam
u mimohodu sa vremenom
ka vama dolazim
i nosim vam svetlost postanja
da vas omami

igrajući se u ružinim laticama
ruže
bile su uvek tako divne
spakovane

ADUMLAT TEVS

ima neka zakonomerna tišina
taština što čuti
    nad njihovim telima
zemlju pohotnici u tišini
    nad njihovim mladim telima
vratili su prahu i crvu svoju taštinu
evo uzmimo tri
    uzmimo i četiri puta po tri
                iz pra početka
uzmimo svaki broj iz prapočeta
                tačaka
dok igraju se zore u liniji sveta
nad prahom njihovog praha
u dahu
    ima neka zakonomerna tišina
taština što čuti
    nad njihovim ponovo rođenim telima
u prapočetku iz istine
danasm sam bio
    rođen sam bio u svojoj smrti
i življah do svog rođenja
dobro jutro mandarini
evo vam pričam priču
    u svom biću zapisanu
u svom rođenju
    nadigrao sam materiju
tako me nalazite
    u cvetu ljubičice
s onu stranu spektra
kao cvat trešnje

POGLED KA SVITANJU

gledam i danas
stopala ti uranjaju u travu
vrta koga nemamo
rosa ti vlaži članke ružičaste
zalivene mojim pogledom
kosa uzvišena
igra se zracima
tek odvojenim od svanuća
svetlost izbjija iz tvog ustreptalog tela
od dojke
do dojke
prodire svetlost do mog mira
i zora je ponovo smirena
na vrhu ozarene noći sviće
gledam
odlaziš stazom u novi dan
što upravo sviće
nad vrtom ka kome se krećemo

ŽIVOTNA PRIČA

danas
slavimo
tvoj šezdesetdrugi rođendan
u Tiberijasu

tek što si se rodila
negde u mom snu
igrala si se sa mnom

odrastosmo
na dva kraja sveta
i reče mi jednom jedan vrli pričac
da će te naći
uz obalu mora

u Bristu na obali
primih tebe i dvadesetšestu godinu

Svevišnjem hvala
na svemu
što se rodi i što će se roditi
od nas
blagosloveno da je od Njega

NOSTALGIJA

kap Jadrana videh
na peronu Tiberijasa
na dnu mora pomislih
izbi zraka svetlosti
jutarnja

duboko ispod površine
dvestodeset metara
podigoh dragulj
sa crnog asfalta

ona
sa dve kapi Jadrana
dragulj
ode da traži nekoga

ja pomislih na mog sina
sretnik sa dve kapi Jadrana
dragulj
sa osmehom svitanja
posmatra svet
u mom povečerju

duboko u srcima našim
dvestodeset metara
ispod zore
i danas blista
kap Jadrana

OBJAVA NOVOG ROĐENJA

ne poleće sa zemlje
nebeski sev munja
niti je zov Istine uočljiv
u bilo kom vremenu
čuvajte se besa gladnih
i ne zovite nas gospodom
mi smo ona gospoda
koja u kontejnerima traži
dušu svoju u hlebu bačenom
od besa u bilo kom vremenu
mirni i nepokorni tražimo svanuće

u što sam verovao
da je neuhvatljiva iskra
sad se kaže
kao sjajni dragulj
na dohvrat ruku
i mada se s mesta nisam pomakao
učini se svima kao da ustadoh
a biserne kaplje što se ogrozdiše
po klonulim granama
kao skakavaca ushićena jata
u sjaju predvečerja
oblaci prašine
izdižu se nad svakim šumarkom
kao srebrna maglina
mesečev sjaj koji tek dolazi jeste -
oslobođen zagrljaj sunčeva rumenila
ja ustajem i javljam se smiren
u najavljenoj tišini uočljive Istine

a s onu stranu zalaska
sinuše četiri strane sveta
ubledeše noćne svetiljke i sjaj im dođe kao
naslikan

iz vaše zbilje istrgnuće vas
bes gladnih
što kao lusteri povaljani
prekrivaju tlo
i umiru pod vašim pogledom
mirnim do nehaja

pod mojim se pogledom otvara lotosov cvet
a kao novi svet rađa se pupoljak
i tako spoznah smrt i ovo veče
u rađanju istog pupoljka

POSTANJE

sve što se menja
rađa se
i svemir se menja
rađa se
gde je On
i zašto sam ja ovde
On se ne menja
On se ne rađa
On jeste
ja nestajem i postajem
ostajem u svemiru svom ostajem
gde je svemir od postanja svog gde je
On se ne menja
On nije svemir
On se ne menja
gde je

u semenu svom ja jesam uvek novi
ja se menjam u semenu svom uvek novi
i zašta sam to ja uvek novi
ostajem kad postajem uvek novi
isti kad nastajem
novi kad nestajem
novi
u semenu svom ja sam večan
po volji Njegovoј jesam
i dotle jesam neponovljiv jesam
u semenu svom
Amen

DAN PRVI

svet kao tamni cvet zatvorenog lotosa
u jednoj tački sažet
u tišini odsutnosti boja sažet
sažima i poslednje i prve latice tame

veo bez maglina
bez spoznaja o vlastitoj veličini
san sveobuhvatnih celina
odeljuje ono što jeste od onog što može da bude
u tišini odsutnosti boja
sažima poslednje sa prvim laticama tame

u toj sažetosti nema spoznaje o postojanju
sve što jeste i sve što je bilo u jednoj tački
miruje
vreme sputano u tren
nema ga u spoznanju

svet kao usnuli cvet u jednoj tački
sažet miruje
na granici stanja
stvaranja i nestajanja

i izbi zraka
i posta Svetlost
i krenu Šarmon Prvi
sazdan iz svih boja dana
i Svetlost
odvoji budućnost od prošlosti
na granici postanja

iz oslobođenog bljeska
rodi se Vreme
u cvetanju lotosa
Dan Prvi

ČOVEK (*ili molitva Svevišnjem*)

u osnovi svojoj
ja sam crven žut i plav
a moj veo
svakog damara mog
udahnutog u trenu stvaranja mog
je beo

šarm postanja svake čestice u meni
i oko mene je beo
beo dah
i plav i žut i crven
kao neven
kao lipa mirisan
kao bul u žitnom polju

ja sam puten i beo
u puti svojoj
kao tiha noć taman
kao cik zore beo
i svetao kao dan

i kad mi je put putena i tamna
šarm moj je veo proziran i beo
što okuplja sve u meni stvoreno
i oko mene
i plave i žute i crvene damare vas sione
još iz trena stvaranja
ja sam i crn i crven i žut i plav
kao veo beo u šarmu svom
kao Stvoritelj

u trenu stvaranja u mene zaljubljen
volim se
i voli me takvog kakav sam
Amen

SEĆANJE NA MAJKU

ona je reka
koju ja ne poznajem

nekad je tako mirna
da me tuga obuzima
na njenim obalama sakupljam
okrugle kamičke
nekad tako nabuja da nosi obale
i dere s dna duše
drvlje i kamenje

brda valja u doline svoje
i one nestaju

čupa životne ceste
i one nestaju

ukroćena
sakupljena je u modro jezero
besno suklja kroz zabranu
kad je ispuste

ne to nije ona
rasuta u vodama
uzavrela

ona je reka
koju ja ne poznajem

modra
modra
bela
u mene zaljubljena

sasvim zelenih divnih očiju

ona je reka
koju ja ne poznajem

REKVIJEM ZA RAFU MONTILJA

mir s tobom prijatelju

i danas sa makije rosa
budi novi dan na Cionu
i ista ona ptica po golom trnju
niže svoja sazvežđa
dok istom opojnom pesmom
ispraća i svoj i tvoj poslednji let

još u dan rođenja
u dane stvaranja
na procvalom horizontu
oplođen put je stvorenog
i plav i crven i žut
u belini svog šarma
i danas
kao raspevana ptica
čutiš uzdizanje na Cion

ovog poslednjeg Šabata
sa golog trnja makije izli se mir
u kapi dana
ka smiraju
kao u dan rođenja
danasa makije
suza
u rumeno zamiranje
primi
tvoj poslednji let nad Cionom

mir s tobom prijatelju

MINIJATURE

LETNJE NEBO

noćni zrik zrikavca blag
nebom trepti kod
miris lipe zri
bezdani zvezdani hod

BAŠOV EPITAF

ko jesen rahlo
srce tišine leži
ko balzamna sfinga
istruhlo stablo

PODNEVNI ČAS

i na rečnom dnu
zrno peska treperi
letnja je omorina
i hlad vrbe vri

VODOPAD

na hiljade kapi tka
                     šumnu zavesu
ko grimizni skok
ko himna
                     ko hor ptica

TEL TIBERIAS

na dlanu kap rose plav

odsjaj je neba
iz mog srca zrak

na dlanu mom budi dan

ŠARKIJA

nebo Golana peva
i duh pesme vihori

veter nad vodom
kroz strune harfe
svežinu snosi

duh starog kralja šapče
suzdrži se sine moj

SUZA BERENIKE

grobu rabi Akive
niže grob rabi Haja
pre Kinereta
sam grob Rambama
sa razvalina
Berenike kap suze
kanu na probuđen grad

NA RUBU *Damasklige*

spržen i vazduh igra
danju Galil žuti vruć

i poslednja kap
iz zemlje hlapi
vedro nebo žga

brinem Kineret tone
kako proći obalom

FENIKS

ruševine Jakuša
i kule Davidove

sakriva Gešer
danju i noću
vuku gips negde

iza kamenoloma
grade kuće i ceste

GOLAN

iznad izvora Dana
ravan ispod Hermona

rekom zasuta
zeleni kamen
nad kamenom

jest
i rosu Kinereta
vraća Tiberijasu

KAKAV POGLED

lep pogled na Kineret
hotel Golden Tulip lep

sa druge strane
u pola cene
pogled na gore

na ruševine grada
i suze Berenike

JARDENIT

i danas škrope glave
mnogi na izlazu vodom

iz Kinereta
mikve sunčane
na Cemahu most

a iznad vrući Golan
Tverija i Kineret

INŠALAH

u čaši vode cvet žut
žuta zvezda s neba

u lokvi gasne
sam znak smrti žut
na stolu maces

još jednom je proleće
miris ljubičice zri

MUZEJSKI MRTVI KAMEN

kad su me prenosili
od korena svog
stariji i teži bih
i sad sam težak
težak sam zemlji ovoj
i ne znam čiji sam stećak

STEĆAK I EPITAF BOSNI

Beo kamen usamljen
Oklesan i nem i tih
Daoru sa zida
Uzet s boka ruine
Otrgnut za spomen njoj

EPITAF IZ STOCA

Golobrad niz padinu
Odoh strminom u rat
Ratovah goda
Četrdeset i pet
I mir nađoh tek ispod
Nepokretnog kamena

SARAJEVSKI EPITAF

Bih slavniji i teži
Od imena tvog
Dostaviše me
I sad sam težak
Ne znam ni čiji sam... stećak

IZGUBLJENI EPITAF

Tron u brdu uklesan
Vojnom za vojnom sklesan
Rodoslov pisan
Tokom krvavim
Kotromana potomče
Ovenčan si lovorum

TAČKA, LINIJA SVETA
I TEORIJA
RELATIVITETA

Sent: Monday, November 02, 2009 7:14 PM

Subjekt: Buba Lola – kolor test – Osnovi relativiteta u svetu buba

Bela Lola je jedna žuta buba što je žmurila na crvene oči... pa nije videla iza svojih leđa... crveno mrdanje...

Zato danas ne zna šta je bilo juče i misli da je nepotrebno otvoriti zelene oči, jer je nebo plavo, a i voda je plava...

Kako ona sad viri kroz crvene oči nebo je ljubičasto, a i voda je ljubičasta, jer ona sada žmuri na svoje žute oči i duboko razmišlja da li da otvori bele oči pa da sve vidi onako kako je bilo i juče...

Međutim, danas je sve sasvim drukčije... juče je prošlo u nepovrat...

Danas, gledajući kroz žute oči sve je bilo zeleno... i voda i nebo i Žućina ustreptala krila...

A i narandžasto mrdanje se sve više udaljavalo iz njenog sećanja, kao da je i to bilo juče...

Dedo beli medo, vas voli – narandžasto!

POČETNO RAZMIŠLJANJE

Po *Benjaminu Pekoviću*

Šta li to različak plavi
danim već
skriva u svojoj glavi?

Da li bi maslačak beo
vasionom hteo,
padobrane svoje da prošeta?

Možda bi carevo oko,
iz nekog drugog sveta
natkrilo polja našeg planeta?

Da li još igde raste,
Margareta,
tako divnog
belog cveta

a da sred svog čudnog ruleta
skriva velika
žuta dugmeta?
Ili možda, deco,
još negde raste
išta čudnije od suncokreta?

PRVA DEČAKOVA SLIKA

Imate tačku
veliku
i malu
i najveću
i naopačku.
I tu tačku
od nekad do sad
pa sve do nekog novog nekad
u liniji.

I u liniji tuce i manje
i više
najčudnijih čigri
čigrastih kuglica
u igri
ili na sve strane krivih dugmeta.
Jedna tačka
jedna linija sveta.
Jedna čigra
na stotine čudnih dugmeta.
I tako u nedogled
do na kraj i na početak
smeha.

Jedna tačka
jedna linija sveta
mnogo
mnogo kao zvezda
čigri
suncokreta
i margareta.

DRUGA DEČAKOVA SLIKA

Jedna tačka
jedna linija sveta.
Mnogo
mnogo kao zvezda,
čigri,
suncokreta
i margareta.
Imate tačku.
I do tačke tačku.
I malo zatim
opet tačku.
Čigrastu.
Kao i malo pre loptastu
i sasvim naopačku.
Zamislite,
ta je tačka po tačka
u hodu
jedna oko druge.
Linija cela.
U hodu jedna oko druge
Kao dim dedine lule debela.
Linije neke
kojih za oko i nema.
U hodu jedna oko druge.
Iz sebe počinje.
Ka sebi se vraća.
Kao dim dedine lule
u hodu jedna oko druge.
Jedna jedina linija cela
obuzela svaku tačku

i ovakvu i takvu
i onu
sasvim naopačku.

E taj je dim,
kao linija sveta,
sa svim zrncima dedina dima.
Sa čigrastim cvetovima,
sa tuce i više
i mnogo više,
no što u bilo koju glavicu može da stane ideja,
na kraju i početku ogromne nule,
sačinjen u nekom delu dedine lule.

Eto sad zamislite
iz te lule
dim kao da vije
a krajeve neke vidimo
na početku
spletene
kao kikiće male seke.

Jedna jedina linija cela
obuzela svaku tačku.
I ovakvu.
I takvu.
I onu sasvim naopačku.

Jedna tačka
jedina linija sveta.
Mnogo,
mnogo ko zvezda,

čigri,
suncokreta
i margareta.

TREĆA DEČAKOVA SLIKA

Jedna jedina linija cela
obuzela svaku tačku
    I ovakvu.
    I takvu.
I onu sasvim naopačku.

Tu igru igraju mace.
U toj igri
    ruke prave osmehe
                                i pajace.
U toj igri
    razne tvrde i meke
                                i sve moguće opeke,
ko tačke,
    ko linije,
                                ko dim iz dedine lule,
čine nas.
    Čine tatu i mamu
                                i zekin brk.
Čine i onaj mali zvrk od vетра
    po nekom salašu,
sav smotan
    kao dim iz dedine lule.
Čine i kriva dugmeta
    i sav predivan prostor
unutar i oko margareta.

Jedna jedina linija cela
u prostor smotala svaku tačku
I ovakvu.
I takvu.
I onu sasvim naopačku.

ČETVRTA DEČAKOVA SLIKA

Jednom ili dvema
od tih linija ide voz
                            Ide bandera
iz suprotnog smera
Klopara.
                            Klopara.

Stane voz
                            Stane bandera
                                    iz suprotnog smera.
Stojimo u stanicu,
                            Krene voz sa komšijama
ili sa nama.

Skokneš do prozora.
                            Stoji voz.
                            Zemlja stala
Točkovi se okreću
                            na komšijskom vozu.
On, klopara, klopara.

Vidi stvarno
                            stojimo mi
nasuprot odlazećem
                            komšijskom vozu.

Nama zemlja stala,
                            dok komšijama,
klopara, klopara.
                            Ide voz.

Ide trava.

I zemlja iz suprotnog smera
klopara, klopara.

Stane voz.

Stane trava.

I zemlja stane iz suprotnog smera,
dok vreme i dalje
u nama,
klopara,
klopara,
jednom od ovih linija...

KVADRATURA KRUGA

Po Johanauu Pekoviću

Šta li to različak plavi
danim već
skriva u svojoj glavi?
Da li bi maslačak beo
vasionom hteo,
padobrane svoje da prošeta?

Možda bi carevo oko,
iz nekog drugog sveta
natkrilo polja našeg planeta?

Da li još igde raste,
margareta,
tako divnog
belog cveta
a da sred svog čudnog ruleta
skriva velika
žuta dugmeta?

Ili možda, deco,
još negde raste
išta čudnije od suncokreta?

A D
P R
S U

A
P
S
U
R
D

pod agavom
pijanista
kljastih ruku
svira posljednji
koncert
svirepe note
zaglušuju nebo
nebo mu kasapi svest
mučne improvizacije na bacaču
uništavaju vlastiti svet
negde još sikće potmulo C-e
pred njegovim očima ruke
na tipkama Mekonga ispisale jauk
zgrčene usne
u hropcu kolju kip slobode
iskeženi zubi
grle komunizam njegove ruke crvene
na zalasku svesti
komponuju Amerikanca u Sajgonu
ili samo Bess
jer negde na bacaču piše PORGY
zamire iluzija ljubavi
mrki horizont zamire
da to negde sikće potmulo C-e

s njegovim očima njegove ruke
i prekinuta vibracija pobeže veseljenom
u suglasju joj smrt
poslednja slika
krvave bestelesne šake
na belim tipkama halucinacija
prebiraju mine minobacača
u zeni večnog oka mir
dok njemu mrtvom neko proklinje majku
mrtav mu zov ledenih usana
obgrlio molitvu
u ophodu časti
na ulasku u luku kip slobode krije svoje šake
pod njim živi proklinju svaki smisao
besmislena povorka moli milostinju
dok pronose telo vršiti mrki horizont
CELOM SVETU PROKLETI PRAPOČETAK

JEZIVA MUZIKA

manjak batina bubenjeve
sinusoide urlaju sa gitara na buljave oči
prokleo harmonij sinkope
i vapi za krajem
vrtoglavu traganju čovek
obezglavljen i zatucan život
njegov ludi lov na klopke za budale
vrvi lopovima i licemerima svih religija
odblejale pridike o rezignaciji i milosrdju
odbacujemo nasleđe
u devetnaestoj godini
neko ima svoj mrtvački sanduk
„Šta me se tiču vaši prljavi ratovi,
vaši nagomilani idiotluci?
Poserite se!“?
„Kakav šmokljan!“ – Gotie
pozdravlja Antoana oba imaju pravo
duga kosa duga brada
lica golobrada
čovekom intelekt spoznaće sebe
umom uništiti preplodom
posle njega kraj
početak na kraju uvek nešto novo nosi
beskraj kao perpetuum mobile
vreme i protu vreme u večnom dodiru
sebe ne osete
moja je teorija sveta i antisveta u tuđoj
glavi ostvarena
Stanardovi svetovi emisije i adsorpcije
dva dokraja čudnog života K-mezona

i ovaj svemir ima svoje frule,
i faustovski Svemir
u Faustovu svira
ne pominjući ni Mocarta
ni Getea ni smrt
ni rođenje beskrajne dve dvojnice
ko laže
ko laže
sinusoide urlaju sa gitara
prokleo harmonij sinkope
i vapi za krajem
laže
laže

KLOŠARSKA LOGIKA

kao sunce na plastu žena na plaštu
kleči rasutih dojki
belim plaštovima počinju orgije
noću se razapinju sred dana
mole su puti svojoj besputi
ka Sodomu i Gomori
vascelom svetu
pod suncem pohrlili oblici k rukama
da izdoje reku
do seni proklete sa maglina
dolaze posetioci i podsmevaju se
„naspram viseće tištine brežuljka
magla srebri kapi na golom trnju“
orgijama njihovim bahanalije nisu ravne
svak svojoj puži kući
poslednje jedino biće orgije bezumlja
ko oštri udari munja
ni kiše ne znaju šta bi
kad su smrtne
skeleti zaostali neće znati
kud bi
u nemoći svojoj prokleće sebe i seme
iz snoviđenja
pod suncem pohrlili oblici k rukama
do seni proklete sa maglina
dolaze posetioci i podsmevaju se
„naspram viseće tištine brežuljka
magla srebri kapi na golom trnju“.

KRESOVI

ako misli budu kao skelet
postaće bele kao sneg
brisacē prostor sebe radi
i neće pominjati očeve
da samo hrabar bude
šta zatim
sva mena u krvi je zadojena
lomače ne osvetljavaju tamu,
a ruka uz čelo
za pozdrav je povorci
pokrenutoj ka groblju
ka maloj mogili
ka malom lebdećem natpisu
u vreme orlova
zašto gajiti leptire i bubamare
u suprotnosti apsurda
vreme i prostor zasedaju
na stolici božanskoj
zar orlovi tamni su leptiri
u ovom poraženom vremenu
kad prostor orgija
ili to u suprotnosti apsurda
EGO sučelice božanstvu
ono je.

PESMA ZA VREME POSLE NAS

U 11¹⁰ jednog dana

zname ja volim hrizanteme
bele
kao bele rade
plodnost
                  tek je nešto što dolazi
kroz crveni zvon đurđica
ako ne podje u pravo vreme
uvek zvoni negde neka
vojnička cokula
na ovoj zemlji više neće cvasti maslačci
to blato lepi se pod nogama
dobro je to
dobro je dok je pod nogama

ležimo ovde mrtvi
                  jer zemlju nismo maslačkom obdarili
nalazim te gde mirno spavaš
iznad travne ploče počiva tvoje telo
zatim nalazimo sebe kako tragamo
                  za osvedočenom idejom
                  u igri dečijoj
raspali maslačci kao padobrani
                  obožavaju vreme
o kako teško sad pokrećemo
                  ruke u igri

BELEŠKA O PISCU

Vladimir Zupković-Jakuš rođen je 1941. godine u Potoku (Moslavina). Kao oficirsko dete, školovao se u Beogradu, Novom Travniku, Mostaru i Sarajevu. Na Sarajevskom univerzitetu stekao je zvanje diplomiranog inženjera hemije i tehnologije. Specijalizirao je moderne metode biohemijske analitike, a njegova druga specijalnost su bioenergetika i biokataliza, kao i matematičke metode u hemiji. Poznati je međunarodni stručnjak u oblasti ekološke toksikologije.

U vreme građanskog rata u Jugoslaviji, 1992, sa porodicom se iseljava u Izrael, gde i danas radi, živi i piše.

Od gimnazijskih studentskih dana objavljuvao je poeziju u nizu domaćih književnih listova i časopisa („Izraz“, „Naši dani“, „Mladost“, „Odrek“, „Kadima“, „Jevrejski pregled“) kao i u Biltenu iseljenika Jevreja iz Jugoslavije i časopisu „Most“ (Tel Aviv) i drugde.

Dobitnik je prve nagrade „Fruškogorskih dana poezije“, kao i prve i druge nagrade za poeziju „Memorijalne večeri“ – Sutjeska ’77“.

Njegove pesme su objavljivane u antologijama u zemlji i inostranstvu.

Pred čitaocima je njegova prva samostalna štampana zbirka pesama, odnosno izbor pesama iz autorove pesničke radionice.

SADRŽAJ

ŠESTO ČULO

Kofer
Ženština
Igra ruku
Jutro uz rastanak
Tren sebi dozvoljen
Vizije
Svibanj uz reku
Ozarje
Rekvijem
Kraj prozora
Ushićenje
Izazov
Adumlat tevs
Pogled ka svitanju
Životna priča
Nostalgija
Objava novog rođenja
Postanje
Dan prvi
Čovek
REKVIJEM ZA RAFU MONTILJA

MINIJATURE

Letnje nebo
Bašov epitaf
Podnevni čas
Vodopad
Tel Tiberias

Šarkija
Suza berenike
Na rubu
Feniks
Golan
Kakav pogled
Jardenit
Inšalah
Muzejski mrtvi kamen
Stečak i epitaf Bosni
Epitaf iz Stoca
Sarajevski epitaf
Izgubljeni epitaf

TAČKA, LINIJA SVETA I TEORIJA RELATIVITETA

Početno razmišljanje
Prva dečakova slika
Druga dečakova slika
Treća dečakova slika
Četvrta dečakova slika
Kvadratura kruga

APSURD

Apsurd
Jeziva muzika
Klošarska logika
Kresovi
Pesma za vreme posle nas

BELEŠKA O PISCU

IMPRESUM

KATALOGIZACIJA